

ŽVILGSNIS Į ŽEMĘ

„Lėktuvus mus išmokė, kas tai yra fiesioji linija. Vos pakilę nuo žemės, mes nebepaisome tų įvairių kelių ir kelėlių, vingiuojančių į girdyklas, į tvartus, iš miesto į miestą. Išsivadavę iš žemės malonaus prieglobščio, nebebūdami reikalingi šaltinių, mes skrendame tiesiai į tolimiausius tikslus.

Lėktuvus yra, žinoma, mašina, bet karu ir žemės nuostabi pažinimo priemonė! Jis įgalino mus pamatyti tikrąjį žemės veidą“.

A. de Sent-Egziuperi.

Tuos žodžius pasakė vienas iš žinomiausių pasaulio lakūnų, karys, humanistas ir rašytojas. Tie žodžiai, gal būt, dalinai mums nusako lakūno darbo ypatybes, jo džiaugsmus.

Sklandytojas irgi lakūnas. Jo lėktuvu netraukia galingo motoro jėga, savo laimėjimą jis veda į aukštį, naudodamasis tik oro srovėmis, pritaikydamas savo patirtį, įgūdžius, sumanumą. Rytoj kartu su visa šalimi TSRS Oro Lėkuvyno dieną pažymės ir mūsų miesto sklandytojų klubas.

Tas, kuris nebraukė sūraus prakaito nuo veido, šimtais kartų netalpė po pakilimo aikštelę sunkaus troso, tas, kuris neperėjo visų būtiniausių pakopų kelyje į didelį aukštį, tas, tikriausiai, ir nesupras sklandytojo rū-

pešėjų ir jo džiaugsmų.

.. Šešta valanda ryto. Į Smėlio gatvę įsikūrusios meteorologinės stoties kėma vienas paskui kitą renkas jaunuoliai ir jaunuolės, pagyvenusio amžiaus žmonės. Sklandytojų klubo pirmininkas, meteorologinės stoties viršininkas Petras Neimantas su savo bičiuliais sėdą į mašiną, ir ši pasuka Meškulių link. Ten, Baryčiuose, ir trūsia drąsiųjų sporto mėgėjai. Jų tarpe veteranai, kurie jau beveik dvi dešimtis metų nesiskiria su sklandytuvais: „Elnio“ vyr. mechaniko pavaduotojas Stasys Ziburys, elnielis mechanikas Viktoras Urbietis, pats klubo pirmininkas. Nebe pirmi metal sklandytojų klubą lanko precizinių staklių gamyklos inž. A. Kantauskas, valruotojas A. Raudys, mokytoja S. Stankaitienė, teiktinija D. Juškienė ir kt. Iš viso klube yra virš 30 šio tikrai įdomaus sporto entuziastų.

Ir štai mašina jau vietoje. Sklandytojai išsoka iš mašinos ir ramiai, įprastais, žinomais judais pradeda kasdieninį savo darbą. Didelėle aikštėje stovi kontrolinis punktas, joje — radijo aparatoria. Radijo įtaisai yra ir kiekviename iš penkių sklandytojų žinloje esančių sklandytuvų. Pačiame pakilimo aikštės gale stovi „Herkules-3“ tipo išvilktuvai. Kilometri-

nio ilgio trosą mašina nuvelka į kitą aikštės galą, ir ten jis prikabinamas prie sklandytuvo nosies. Į dvivietį „Blaniką“ (čekoslovakų gamybos sklandytuvai) sėda vienas iš 15 instruktorių ir būsimasis sklandytėjas. Sukaukia išvilktuvo motoras, sklandytuvai, palingavęs sparnais, kaskart vis greičiau ir greičiau sklendžia į priekį. Greitis vis didėja ir didėja, štai jis ore jau 100, 200, 300 metrų, ir pagaliau sklandytuvai sudreba — tai reiškia, kad trosas atsikabino ir toliau belieka pasiklauti tik savo jėgomis ir palanktais „termikais“ — oro srovėmis.

Tačiau kol pajunti tą didžiulį, sunkiai aprašomą ir nupasakojamą jausmą, kol gali pažvelgti į žemę iš už debesies, ten, žemėje, ne kartą, rodos, pritrūksta ir kantrybės, norisi mostelėti į viską ranka ir grįžti, iš kus atėjus. Taip, žinoma, kai kas ir padaro. Bet stipriausieji išlieka.

Sklandytojų klube yra albumas su nuotraukomis, kurios pasakoja apie 16 metų klubo darbą. Visas šis darbas pagrįstas grynai visuomeniniais pagrindais. Patys perkasi benzina išvilktuvui ir mašinai, patys susikonstravo ir pastgamino priekabą nesėkmingai nutūpustam sklandytuvui atgal į aerodromą pervežti. Sun-

koka žiemis, tuo labiau; kad tokie miestai, kaip Šilutė, Telšiai ir kiti, turi etatinius instruktorius u s, kuriems apmokama už darbą ir kurie gali daugiau jėgų ir laiko skirti šiam tikrai įdomiam ir kasmet vis labiau pamėgiamam sportui.

Klubo albumas pasakoja apie 16 metų jau trunkantį šiaulielių sklandytojų kelių į vis didesnę greitį, į vis didesnę aukštį. Klubas turi du „KAI-12“, vieną „Blaniką“ ir du vienviečius „BK-6“ tipo sklandytuvus. Jei sklandytojų žinloje būtų „JAK“-as, būtų galima pagalvoti ir apie rekordinus. Bet kol kas jo nėra.

Kokie sunkumai ir nekilndumai nesutrukdo šiems ryžtingiems žmonėms siekti savo užsibrėžto tikslo — kilti aukščiau virš žemės ir patirti didžiulį džiaugsmą, matant, kaip kasmet gražėja mūsų šalis.

V. JONAITIS

Prieš startą sklandytuvą dar kartą reikia patikrinti. Klubo pirmininkas P. Neimantas instruktuoja savo aukštėtinus. A. DAGILIO nuotr.